

Poštarina plaćena u gotovu.

GLASNIK SV. FRANJE

1926. Br. 6.

Zagreb — Kaptol 9. — Godišnja pretplata Din. 12.—

Cirkveni Jelka
Zgb. Ilica 61.

Br. 6.

GODIŠTE XXXI.

LIPANJ 1926.

Mladiću, kamo ćeš?

Progonstvo je bijesnulo. Petar se nalazio u Rimu. Od straha pred novim mukama, zaputio se i ostavljao Rim, mladu crkvu vjernika. Izlazeći iz grada, susretne se sa svojim Učiteljem, koji je ulazio u Rim. Petar sav izvan sebe, zapita Učitelja svoga: Gospodine, kamo ćeš? A ovaj mu odgovori: Idem, da ponovno umrem za tebe. Petar se zasrami, pocrveni i vrati se natrag, a Učitelja nestane...

Mladiću, doskora ćeš i ti odložiti knjige, nastati će za tebe praznici. Prije nego se s njima sastaneš, dopusti da te upitam: Mladiću, kamo ćeš?

Ti si na raskršću života. Oko sebe čuješ pijev zamamljivih sirena. Zovu te, šire ti ruke, pružaju ti poljupce, pokazuju ti u daljini polja posuta cvijećem i raskošjem. Pokazuju ti svu raskoš bajnog pramaljeća, dočim ti skrivaju zimu života tvoga. I ti si zanesen njihovim obećanjima, zaputio se moguće bez cilja kao i drugi, a za sobom čuješ jedan oštri glas, koji te doživlje: MLADIĆU STANI, KAMO ĆEŠ? Zar je tvoja svrha ova zemlja, čari ovoga raskošnog svijeta, koji se roti proti Boga? zar ćeš ustati da te strasti vuku, bez cilja i svrhe, do bezdanog groba? Pogledaj kraj sebe! Mnoštva čekaju od tebe pouke, upiru oči prama tebi, dižu ruke prama tebi. Nijemi su, ne znaju govoriti; kljastavi su ne mogu se ispraviti; sirotani su ne mogu si pomoći. Jaz je pripravljen da ih proguta, a ti ih možeš spasiti! ... Mladiću, sjeti se ugodnih dana bajne mladosti svoje, kada si pred oltarom bio ... Moguće si pošao na nauke nakanom, da se jednom popneš na oltar, da Bogu pjevaš pjesmu izbavljenja, a narodu služiš ...

Mladiću, ti si poletan, idealan, kadar za svaki napor. Ti želiš da vijekom mlad ostaneš, da te jednom drugi okrunu vijencem, koji uvenuti ne će.

Mladiću, kreni na desnu, stupi u četv Gospodnju, da budeš pomazan uljem spasa, da te Bog između tisuća odabere za svećenika svoga, da mu prinosiš žrtve, da narodu najviše koristiš, da sebe posvetiš, da radiš za duše!

MLADIĆU DOĐI, BUDI SVEĆENIK. Zaputi se put kojeg samostana, pokucaj na njegova vrata, moli da ti se otvore. Mnogi su tako pošli, pođi i ti za njima, da budeš s njima, da budeš apostol, da budeš najveći među najvećima!

Je li još kolebaš, klekni i moli: POKAŽI MI, GOSPODE, PUT, KUDA MI JE POĆI! Uredništvo.

Ideal sv. Franje i naš ideal.

O. Petar Vlasie.

6. III. stepenica, po kojoj se sv. Franjo približio svome idealu.

Poteškoće u ostvarenju ideala. Svaki je ideal teško ostvariti. Ima u njemu nešto, što vidimo, ali ne možemo obuhvatiti. Ili opet nešto, što osjećamo poput ugodne daleke glazbe, a svirače ne vidimo. Znamo iz života velikih umjetnika koliko su se oni naprezali, da što vjernije prikažu svoj ideal na platnu, na mramoru, u stihovima ili u glazbenim notama. I nije im uvijek išlo za rukom. Rijetko je koji vrsni umjetnik zadovoljan svojim radom. Uvijek on nađe na svom djelu koju nesavršenost, koju manjkavost, koju disonancu sa zamišljenim idealom.

Još je teže ostvariti ideal u svom životu. Tu se hoće kud i kamo više truda, više napora, više muke. Pogotovo, ako je ideal potpuno savršen, ako je božanstven, kao što je bio ideal našeg sv. Oca, a to je sam Gospod Isukrst. Da taj ideal u životu svojem ostvarimo hoće se tvrde volje, jake srčanosti, žilave ustrajnosti, hoće se **VITEŠKOG DUHA**. Jer tu treba mnogo borbe, treba velikih napora. Tu treba da čovjek boj bije sa svojom vlastitom naravi. Treba da ljubi ono, što mu je mrsko, a da mrzi na ono, što mu je ugodno. Treba da gleda ono, što mu ne ide k sreću, a da zatvara oči pred onim, što mu ugađa sjetilima. Treba da sluša gorku riječ, a da okreće uši od zamamljive glazbe. Treba da ide putem, kojim se teško ide, a da stoji daleko od ravnog, glatkog puta. Sam božanski Spasitelj naglasio je: »Tko hoće da ide za mnom neka se odreče sebe i uzme križ svojineka meslijeđi«. (Mt. 16, 24). A na drugom mjestu: »Ako tko dođe k meni, a ne mrzina oca svojega i namaterina ženu i nadjecu i braću i sestre, pa će ina živjeti svoj, ne može biti moj učenik«. (L. 14, 26).

Teške su ovo riječi, jedne od najtežih u Evanđelju, i hoće se viteškog duha, da ih se u djelo provede. Mekoputnik ih ne razumije, kukavica od njih zazire, lijenivac koleba, materijalista im

se podsmijeva. Zato se takovi nikada ne dižu ni jedan pedalj nad zemljom. To su kao kornjače ili kao žabe, kojima je ugodno stajati u nizini, u barušini. Viteške duše razumiju važnost ovih Isusovih riječi, shvaćaju njihovu shodnost, pak ih i u djelo provode, a tim se poput surog orla dižu u visinu sve do božanskog ideala — Isukrsta.

Viteški duh sv. Franje. I naš sersafski Otac sv. Franjo bio je jedan takav orao. On je bio viteškog duha i tim se kao po trećoj stepenici penjao k svome idealu Isukrstu. Svi nam stari životopisci Svećevi ističu taj viteški duh našeg sv. Oca.

Na početku svoga novog života, ili — kako ga nekoji zovu »obraćenja« — morao je Franjo izdržati žestoke borbe izvanjske i unutrašnje. Vlastiti ga je otac progonio, rođeni brat mu se rugao, sav Asiz mu se podsmijevao. Držali su ga ludakom i ne rijetko dječurlija se nabacivala na nj kamenjem i blatom. Ali srčani vitez Kristov ne dade se smesti ni natrag povratiti. On se — kaže Toma Celanski, — oboruža oružjem pouzdanja u svog vođu Krista, i držeći pred sobom štit vjere, vođen ognjem božanske ljubavi, hodio je naprijed u borbi za svog gospodara. Kao pravi vitez Kristov hodio je, kao da je gluh i slijep, kraj svih progonsva i napadaja imajući pred očima ne svoju nego Kristovu čast. Viteški je stavio na službu Kristu sve svoje sposobnosti: svoju smijelu odlučnost, velikodušnost, neustrašivost. Za Krista je on želio i svoju krv proliti, zato se i bio jednom uputio u poganske krajeve na istok.

I duševne svoje borbe viteški je savladavao, a narav je svoju tako rekuć u bitnosti izmjenio. Što mu se prije činilo gorko, sad mu je Krista radi slatko; što mu je prije bilo teško, sad mu je za Krista lako; prije mu se grustilo i pogledati gubavce, a sad ih ljubi kao Kristove miljenike; prije je mnogo što poduzimao, da postane slavnim svjetskim vitezom, sad sve poduzimlje, da postane vrijednim vitezom Kristovim.

Odgovaj učenika. I svoje učenike odgajao je Svetac u viteškom duhu. Odmah po primitku u red običavao ih je podučavati o novom viteštvu, kojemu su se oni posvetili. Kad ga je brat Egidij zamolio za redovničko odijelo, stade mu Franjo tumačiti: »Moj dragi, Bog ti je iskazao veliku milost. Kad bi došao u Asiz car i htio primiti kojeg građanina u svoju službu, za svog viteza ili pouzdanika, ne bi li se taj u velike radovao? Koliko većma imaš se ti radovati, kad te eto Gospod izabrao za svog viteza i predragog slugu?« Svojim novacima stavljao je Svetac pred oči vitezove Karla Velikoga i druge sredovječne vitezove, da ih nasljeduju u duhovnom pogledu, da budu muževi puni revnosti, srčanosti, odanosti, velikodušnosti, samozataje, strpljivosti, pregaranju u službi Kristovoj.

Takovi treba da i mi budemo. Sv. Pavao traži od svakog kršćanina, da bude »dobar vojnik Kristov« (II. Tim. 2, 3). Trećoredac treba da bude ne samo vojnik Kristov,

NEGO VITEZ KRISTOV. Treba da bude spravan na velike žrtve, kad se radi o časti Kristovoj. Treba da većma ravnuje za Njegovu slavu i da se bliže k Njemu popne, nego drugi vjernici. A to ne će postići, ako nema u sebi viteškog duha.

Nažalost takova duha fali danas mnogima u svijetu, a i tolikima u trećem redu. Oni su živa vatra, kad se radi o njihovoj časti, a hladni su kao led, kad se radi o slavi Božjoj. Oni su spravni sve pretrpjeti, kad se radi o vlastitoj koristi, a težak im je i najmanji napor u službi Božjoj. Oni žrtvuju čitave satove u beskorisnim, a i štetnim razgovorima za svijetom, a dosadno im je po sata prebivati sv. Misi u razgovoru s Bogom. Ne umore se, kad plešu i po čitave noći, a ne mogu ustrajati ni po sata, kad se Bogu mole. Uživaju u čitanju bljutavih romana i novela, beskorisnim, a i štetnim razgovorima sa svijetom, a dosadno im se dobra, pobožna knjiga, koja prikazuje življenje sinova Božjih. Oni su junaci na riječi, a kukavice na djelu; vojnici su, kad je parada, a obični građani, kad je rat. Oni bi htjeli biti vitezovi Kristovi, kad se dijele odličja, ali ne kad treba junački boriti se proti neprijateljima Križa Kristova. Oni bi rado na se navukli kičeno viteško odijelo, ali bez obveze da će se kao vitezovi vladati i boriti. Mnogo ima trećoredaca i trećoredica koji s veseljem stupaju u Treći Red i uzimlju obilježja Trećega Reda: škapular i pasac; i prvih dana, dok im još u srcu odjekuje zanosni pozdrav O. Upravitelja prigodom oblačenja, ta su im obilježja laka kao perce i draga kao da su od zlata: a malo kasnije? ... Čim nadodu prve kušnje, prve poteškoće, ta im obilježja postaju teška, teška kao da su od olova i htjeli bi ih sa sebe skinuti, a nekoji ih nažalost i skidaju i iz svetog reda istupaju, ako i ne činom, a to djelima. To su neprijatelji naši!

To ne znači biti vitezom Kristovim. Sv. Pavao kaže, da ne dobiva vijenac slave nego onaj, koji se junački bori do kraja. A božanski Spasitelj je kazao, da onaj, koji uzme plug u ruke, pa se okreće natrag, nije Njega dostojan. On sam došao je do slave Uskrsnuća putem Kalvarije, noseći na svojim leđima preteški Križ, a na nebo je uzašao sa vrhunca one gore, na čijem se podnožju otrog 42 dana znojio krvavim znojem. Slijedimo ga i mi na tom putu, kako ga je slijedio hrabri Njegov vitez naš serafski Otac sv. Franjo, i tim ćemo putem doći u neposrednu blizinu k Njemu.

Vel. časnim upraviteljima, Zadrugama Trećega Reda, pojedinih članovima, preporučamo škapulare Trećega Reda: ŠIVENI PO DIN. 2.50, A NEŠIVENI (2 slike) 50 PARA obe. Nabavljajte preko SAVEZA TREĆEGA REDA, ZAGREB, KAPTOL 9. Trećoreci, svoj k svome! Naručite i uštedite novac.

12. Oskvrnjena mladost.

Kosti će mu se napuniti grijesima mladosti njegove, i s njime će u prahu spavati Job 20, 11.

Kako je žalostan onaj čovjek koji u cvijetu svoje dobi naliči stablu bez pupa, bez lista, bez ploda! Slomljena mu je krošnja, savijeno deblo, objesile se polomljene grane. Ne lepršaju po njemu vesele ptice, ne odmara se u njegovoj sjeni trudni putnik. Potpuno si slična ovome ti, nesretno sprovedena mladosti. Zarana si izgubila nevinost; — možda prije nego si ju i spoznala, zarana su te zanijele strasti; zarana si poprimila grješne običaje, koji su ti se već ukorjenili. Mladić s prirođenom si svježošću prihvaća sve; dapače je u stanju, da i neprijatelja pakao srdačno zagrlji i tvrdokorno u tom zagrljaju ostane. Bijedno i prazno srce! Okrutan svijete, koji vrebáš navlaštito na mlada srca znajući, kakove posljedice nastaju, ako se već u klici u njima duševni život uguši ili bar spriječi!

Koliko sam svakojakih grijeha već dosada počinio? Tu su: Grijesi neposluga, djetinjske nevjernosti i nepodložnosti starijima. Grijesi proti dužnom štovanju Boga, kao: dvoumljenje, nevjera, bezbožnost, slaba, mlaka i površna molitva, nepristojno vladanje u svetim mjestima, prezir svetinjah, mrskoća riječi Božje, zloraba sakramenata. Grijesi nečistoće i životinjske razuzdanosti, kojima sam okaljao svoju mladenačku maštu, obećastio mladenački razum, osramotio mladenačko tijelo, ubio mladenačku snagu. Oh, sami ovi grijesi jesu kužni i duboki bezdan! Oni su ruglo preko svakoga pojma! Jedan dan drugome kazuje i jedna noć drugoj dovikuje tu sramotu! Grijesi neumjerenosti u jelu i piću, kao: prekomjernost, proždrljivost, opijanje; prezir svega, što je plemenito, čisto i duhovno. Grijesi lijenosti, kao: zanemarivanje staliških dužnosti, besposlenost, gubitak vremena, prekomjerno odmaranje, prekomjerni počinak, predugo nekorisno čitanje i igranje, te neozbiljnost. Grijesi lakomosti, kao: nevjernost, prevara, krađa malih ili velikih stvari i rasipnost. Grijesi oholosti, kao: taština, nadutost, precjenjivanje samoga sebe, ponos sa svojim tjelesnim i duševnim darovima radom i imanjem, miješanje u sve stvari, želja za vladanjem i za krivom slobodom, tvrdoglavo odbijanje tuđega vodstva, — što je sve obilno vrelo grijeha, koli lakih, toli smrtnih. Grijesi protiv ljubavi bližnjega, kao: povrijeđivanje tuđega prava, zavist, nesloga, ljutitost, svadljivost, mržnja i nepomirljivost.

Pa kad bih ja sada umro, i uzalud mi bilo, što sam računao na dulji život otišao bih radi ovolikih grijeha u pakao. Tako mlad, pa — u pakao! Uzmimo, da neću umrijeti baš sada, ali naskoro šta bih kroz tako kratko vrijeme mogao učiniti za Boga, za nebo i za vječni život? Pa recimo, da ću još dugo živjeti; zar nije ipak velik dio moga zemaljskoga življenja

izgubljen? A ne će li biti i nadalje moj život ovako grješan? Zar se ne će i moje kosti napuniti grijesima mladosti moje?¹⁾ te će me oni slijediti sve do smrti? Teško se je povratiti na uski put, kad se jednoč noga privikne na strmeniti i široki!

Zašto sam tako daleko zašao? Zašto nijesam prije slušao svoje savjesti i boljim putem išao? Bijedno i ubogo srce moje! Ti se moraš opet Bogu povratiti! Mora se ispuniti u tebi praznina, ali ne kakovom zemaljskom taštinom i osjetnim uživanjem, ne novim grijesima, kojima bi jedino dokrajčio propast svoje duše, nego stvarima neprolaznim: duhovnim, svetima i Božjima! O Bože moje mladosti, — s kojim me veže još jedino uspomena — šta sam postao bez Tebe? Ostavio sam Tebe, izvor vode žive, a kopao si nakapnice, koje ne mogu držati vode!²⁾ Naselio sam se oko mutnih voda egipatskih,³⁾ a njihovi nečisti talasi, još su mi povećavali žeđu! Tko će me dovesti k Tebi, bistri izvore života⁴⁾, da se, opet budem veselio mladosti svojoj?⁵⁾ Pa komu da posvetim ostatak svoje cvjetne mladosti, — koja Ti žrtva veoma godi — ako ne Tebi, gospodaru srca moga i svojoj baštini u vječnosti?

¹⁾ Job. 20, 11. — ²⁾ Jer. 2, 13. — ³⁾ Jer. 2, 13. — ⁴⁾ Ps. 35, 10. — ⁵⁾ Ps. 42, 4.

33. Psalam.

Benedicam Dominum...

Zahvala za izbavljenje i moralna pouka.
Rado ću Gospoda hvaliti u svako doba,
Dokle mi ne budu grudi disati stale;
S usana vazda će mojih do hladnog groba
Ječati pjesma jekom njegove hvale.
Sved će se Gospodom srce dičiti moje,
Na glas se do smrti duša hvaliti moja;
Neka svi jadnici čuju na uši svoje,
Nadoim i radošću srca napune svoja.
Pjevajte pohvalne pjesme Gospodu sa mnom,
Svi, što se bez straha uvjek dičite njime;
Sl'jedite korake moje, hodite za mnom:
Do neba dižimo skupa njegovo ime!
Moleći Gospoda tražih za muka svojih,
I rado molitve moje usliša skromne:
Od svih me izbavi ljutih nevolja mojih,
Od stalne spase mi smrti udove lomne.
Svi, što vas nevolja bije gvozdenom šakom,
Bez straha stupite k njemu, ljubavi siti;
On će vas r'ješiti muke radosti zrakom:
Ne će vam koprena stida obraze skriti.

Zavapi bijednik ovaj u teškoj tuzi,
I uho Gospodnje doču njegove glase:
Očinskom ljubavlju svom se smilova služi,
Od svih ga nevolja ljutih ljubezno spase.
Anđeo Gospodnji stavlja tabore svoje,
Sipljući žestoku vatru plamenog mača,
Tijesno okolo onih, što ga se boje,
Eda ih izbavi muke, oprosti plača.
Nevjere! Kušajte sami, vidite glavom,
Koliko milosti teče iz Božjih ruka;
Blaženi, koji se Bogu utječu pravom,
Eda ih milošću svojom izbavi muka!
Bojte se Gospoda, svi vi njegovi Sveti:
Bojte se iz pune duše ponizne svoje;
Oskudnost ne smeta, niti gladijnja pr'jeti
Onima, koji se njega ponizno boje.
Lavići, plijena željni, ostaju gladni,
U krajnjem uboštvu teške borave dane;
Oni, što gospoda traže, ubokei jadni,
Svakakva imaju dobra sa svake strane.
Dodite, ljubljena djeco, dodite glavom;
Slušajte, što ću vam reći, slušajte amo:
De da vas naučim strahu Gospodnjem pravom,
Kako me nauči moje iskustvo samo.
Koji je čovjek, što dugo živjeti želi,
U dugu v'jeku da život uživa pravi?
Za dugim danima život umire c'jeli,
U svakom dobru da živi, u svakoj slavi?
Pažljivo gledaj svoj jezik u svako doba,
Brižno ga čuvaj oda zla do smrti svoje:
Ni lažne ni ružne r'ječi do hladnoga groba
Niti za šalu nek usne ne reknu tvoje!
Od zla se svakoga dana uklanjaj budno;
Kako je moguće, dobro dnevice čini:
Mir neustrpljivo traži, traži ga žudno,
Idi neprestano za njim, i za nj se brini.
Na glave pravednih oči Gospodnje lete,
Svedni bez prestanka u njih uprte stoje:
K njima se priginju oči njegove svete,
Kadagod uzdižu k njemu molitve svoje.
Srdito Gospodnje lice počiva trajno
Na grešnim dušama onim, koje zlo čine;
Njihov će spomen sa zemlje zbrisati sjajno:
Gospodnje ne može ruke grešnik da mine.
Pravedni, stisnuti mnoštvom bolova krutih,
Moleći pomoć iz svega jauču glasa:
Gospod ih čuje, i od svih nevolja ljutih
Snažnom ih izbavlja rukom, milošću spasa.
Gospod pun brige kod onih stanuje blizu,
Kojima nemila srce razbija muka;

Kojima žalosti duh sved muče i grizu,
 Njegova one bez sumnje pomaže ruka.
 Veliko nevolja mnoštvo pravedne bije:
 Od njih se svijaju k zemlji, uzdišu s mukom;
 Ali pun ljubavi Gospod nad njima bdije:
 Svojom ih mogućom od svih izbavlja rukom.
 Gospod neprestano k njima očima kreće,
 Čuva sve njihove kosti zjenicom budnom;
 Od njih se nikad ni jedan slomiti ne će,
 Dokle po zemlji se nogom pomiču trudnom.
 Vlastita zlobnika grešnog ubija zloba:
 Najgorom umire smrću, nesrećom pravom;
 Koji sve pravedna mrzi do hladnog groba,
 Mačem se ubija svojim, platit' će glavom.
 Gospod u svojoj dobroti od teških jada
 Potpuno izbavlja duše odanih sluga;
 Tko se na njegovu pomoć uzdano nada,
 Ne će se kajati kroz sva stoljeća duga.

Peroš don Ante.

Uzrok neplodnosti vjerskih organizacija.

Naše vjerske organizacije čestoput ne donasaju onoga ploda, kojeg bi prema svojoj prirodi, mogle i morale, a to zato, jer se je, kao što se uopće u svijetu i među njima mnogo zlo uvriježilo, i to sprečava razvoj svega onoga, što je dobro. Danas ćemo pokazati, na jedno takovo veliko zlo, a to je *zavist i ljubomor*. To je najstrašnija strast ljudska, jednako pogibeljna propasti duše, kao i tijela, o kojoj sv. Hrisoston ovako veli: Moljac i crv, tako do kraja neglođu drvo i vunu, kao što zavist razdire kosti onima, koje je ona zaposjela. Zavist se može ukorijeniti samo u zločestima srcima. Braća Josipova prodadoše ga iz zavisti; Isus je predan sudu iz zavisti; oklevetane tolike duše i to samo iz zavisti. Naprotiv ljudi, kojima je srce puno ljubavi prema Bogu, kojima je duša u miru, koji su zadovoljni sa udesom svojim, ne će biti izloženi napasti od zavisti, a ako i budu, lako će ju svladati. Umovi rasvijetljeni svjetlom vjere, srca puna goruće vatre ljubavi naprama Bogu i bližnjemu, ne imaju kada misliti na trice, niti se zanimati bijedama drugih ljudi, osim da im temeljitog lijeka nađu.

U čemu leži najveća pogibelj za naše vjerske organizacije? Za pobožnosti se prečesto stvara nekakav posao formalnosti i običaja tako, da se religija pridjelava prema kroju uzanog duha i polovičnog srca, puna mržnje, jala i osvete, te se upravo pod krinkom pobožnosti razdire bližnji, sa prividnom blagosti i licumjernosti. Mnogo puta, kod nekih, tobože pobožnih vide se takove stvari, koje bune savjest poštenih i blagih duša, jer su se iza zastora vanjskog izvršavanja vjerskih čina, ugnjezdile sve male i velike strasti, koje smu-

ćuju ona prava srca i čine vjeri veliko zlo. Na pr. čovjek se dnevno pričešćuje, ide često u crkvu, ali ipak ne žaca se da kleveće, sumnjiči iskrnjega, srdžbu u srcu nosi, sve u crnini promatra, svaku sitnicu traži, da drugoga ocrni. Htio bi da je sladak i meden, a usto ga je zavist otrovala i on, duhovni slijepac toga ne vidi. Takvi ljudi blate vjeru i gaze uzvišenu nauku Kristovu. Zavist ih je nadula, pa misle da su sami nepogrešivi. Baš kao Farizej u hramu.

Zavist i njezine posljedice, pobijati ćemo trima sredstvima. Prvo i najjače sredstvo jest: da si duša prisvoji posjedovanje pravih dobara u sjedinjenju s Bogom i u izvršivanju kreposti. Da si duša posvoji onu suverenost, koja gospodari sa stvarima zemaljskima, jer ih smatra kao pokretne, nestalne i nesposobne, da zadovolje želje besmrtnne duše. Zavist je veli sv. Augustin, znak siromaštva.

Drugo sredstvo, kao posljedica prvoga jest: usprezanje naših želja, jer čovjek, koji je u željama umjeren, ne može biti zavistan. A koja načela vladaju današnjim svijetom? Ljudi su uznemireni neumjerenim željama, da bi posjedovali dobra zemaljska, da bi se obogatili, da bi zapremali u društvu prve položaje i što veće časti, ne trpe drugoga nad sobom. Nikada nijesu zadovoljni sa svojim položajem, već uvijek traže izmjenu položaja, da bi se mogli još više popeti. Ne uspije li im to, eto ti zavisti, a s njom i drugih grijeha.

Treće sredstvo jest, da se ne obaziremo na stanovite utiske. I najbolje naravi, dapače i svete duše mogu biti predmetom ljubomora. Ali to još nije grijeh. Grijeh počima pristajanjem našim, a osobito onakovim pristajanjem, koje prate pokudni čini. Nijesmo krivi, ako u sebi osjetimo ljubomor, ali mu se ipak opiremo, da ni ne pristanemo da nas slijepo u jamu vodi. U takvoj borbi sti ćemo dapače pred Bogom i zaslugu, jer je svaka takova borba vježbanje u poniznosti i ustrpljivosti.

I. Stojadinović.
 civ. mjernik, trećoredac.

Za hodočasnike.

Ponavljamo: Put, stan i hrana od naše granice do Asiza i natrag do naše granice stoji Din. 500.— A od naše granice do Rima: Put, stan i hrana stoji Din. 1.000.— treći razred. Te se cijene razumijevaju, ako novčana vrijednost ne popusti. Za svaki slučaj uštedite koju paru više za svoje potrebe. Drugi razred, kako je već objavljeno u prošlom broju.

Andeo sa znakom Boga živoga.

Serafski naučitelj sv. Bonaventura jednom je bio pošao u samostan sv. Marije Andeoske, da tu u molitvi i sabranosti nađe mir i počinak. Jednoga dana promišljao je o onom mjestu objavljenja sv. Ivana Ap.: »*Vidio sam anđela, kako silazi s istočne strane sa znakom Boga živoga i više četirima anđelima službenicima osвете Božje: Nemojte udarati ni zemlju ni more ni stabla dok na čelu ne označimo slugе Boga našega*« (Apoc. 7. 2. 3). Svetac, ne znajući koji je taj anđeo, dade se na molitvu, zaklinjući Boga, da mu očituje, o komu anđelu govori sv. Ivan. Jedan mu glas tada reče, taj anđeo nije drugi nego naš sv. Otac Franjo, komu je božanski Spasitelj utisnuo u tijelo svoje sv. Rane, znakove našega otkupljenja (Predgovor u Legendi s. Francisci).

Bog je na više načina pokazao, da je slugu svoga Franju učinio vitezom križa. Njegovu ljubav prema križu htio je nagraditi tako, da ga pokaže svijetu kao razapeta na križ i kao nosioca Rana našega otkupljenja. To je učinio na brdu Alverni.

Bilo je to god. 1224. oko svetkovine Uzvišenja sv. Križa ili, kako veli predaja na samu svetkovinu. Franjo je već bio došao na Alvernu iza svetkovine Uznešenja Marijina, da se tu u samoci, na osobiti način dade na molitvu i razmatranje. S obom je poveo nekoliko najvjernijih drugova, kao što su Leon, Andeo Tancredi, Maseo, Rufin, Silvestar i Iluminat. Ali ni ovi drugovi uvijek nijesu smjeli k njemu pristupiti, da ga ne smetaju u molitvi. Jedini je Leon, kao njegov ispovjednik, smio biti uz njega, i to kad bi mu Franjo dopustio ili kad bi mu Leon imao donijeti ono malo kruha i vode za hranu.

Franjo je kroz ovo vrijeme često ulazio u zanesenje, pri čemu je osjećao neizrecivu radost i uživao neopisivu duhovnu

slast. Radi toga i radi onoga, što je još imalo doći, morao je proći kroz čistilište, kroz koje treba da prođe svaki, koji hoće da bude dionikom izvanrednih nebeskih milosti i da se usko sjedini s Bogom. U njegovoj duši nastala je strašna oluja. Izgledalo je, da je Bog pripustio vlastima tmina, da ga obastru i da ga muče u duši i tijelu, da se tako iskuša i učvrsti njegova vjernost. Jednoga dana, kad je k njemu došao Leon, Franjo se nalazio u velikoj stisci, pa reče Leonu: »Oh, kad bi braća samo znala, na kolike me kušnje i muke stavljaju đavli, kako bi im se smililo i sažalilo na me!« (Spec. perf. c. 99).

Jednog jutra, Franjo se nalazio u kapelici, gdje se govorila misa. Prostrt pred oltarom molio je Boga, da mu dade te upozna Njegovu svetu volju. Iza molitve, prekriži se i sav zadubljen u misli, naredi Leonu, da uzme s oltara knjigu sv. evanđelja i da pročita prvo mjesto, na koje mu padne oko. Leon učini, kako mu bi naređeno. Prvo mjesto, na koje mu pade oko, odnosilo se na muku Isusovu. Franjo mu naredi isto i drugi i treći put. Ali sva tri puta se radilo o mucu našega Gospodina. Franjo se ugodnom radošću podloži onomu, što je smatrao voljom Božjom, naime kao što je njegov božanski Učitelj, da tako i on po mucu i trpljenju ima ući u kraljevstvo Božje. Njegovu dušu obuze tada živa želja, da bude dionikom muke Isusove i da ima onu božansku ljubav, koja je potakla Isusa, da umre za ljude.

Onoga nade sve znamenitoga dana Franjo je obavljao svoje jutarnje molitve i razmatrao gorku muku Isusovu. Tako je sažalivao propetoga Spasitelja, da je zaboravio na sve oko sebe, pače i na samoga sebe. Dok je ovako zadubljen klečao, na jedan mah ugleda, kako mu se s neba približuje neki čudni lik. Lik koji se spustio na jedan bližnji kamen imao je oblik čovjeka sa šest ognjenih krila. Ruke su mu bile raskriljene, a noge spojene; ali jedne i druge pribijene na križ. Dva krila dizala se nad glavom, dva su bila raširena za let, a dva pokrivala cijelo tijelo. Lice mu je bilo nadnaravne ljepote, ali sa tragovima boli. Vidjevši to Franjo, silno se preplaši i drhtaše na cijelom tijelu. No ipak brzo u ovom liku prepozna svoga propetoga Spasitelja, koji se udostojao ukazati mu se u obliku Serafa. Promatrajući Njegovu divnu ljepotu, duša mu se napuni velikom radošću; ali u isti mah osjeti i silnu žalost i duboku samilost, videći tjeskobu i bol, koja se odrazivala s lica Serafova. S jedne strane blaženim se smatrao radi slatkoga pogleda Isusova, s druge pak križ i čavli, koji probadahu Isusove ruke i noge, a koplje Mu paralo srce, neizrecivom boli i tugom probadahu Franjinu dušu. U ovom dvostrukom utisku stane sam sebe pitati, što bi moglo značiti to združenje skrajnjega poniženja na Golgoti s besmrtnošću i neizmjernom slavom na nebu. To je za njega bilo nedokučivo otajstvo. Ali Onaj, što mu se izvana objavio, iznutra mu protumači to viđenje. Pokaza mu naime, da ima pred sobom sliku onoga, što će se samomu njemu dogoditi, te da će se pretvoriti u svoga miljenika Isusa, više žarkom ljubavlju u duši,

nego trpljenjem na tijelu; nositi će na svom tijelu živu sliku Isusove muke na križu, a srce će mu plamtiti serafskom ljubavlju. Seraf mu progovori nekoliko riječi i saopći neke tajne, koje nije htio nikad nikomu očitovati. Domalo viđenje iščeznu.

Netom je viđenje iščezlo, Franjo osjeti u svom srcu vanredno jaki žar i živu ljubav prema Bogu, kakove još nikada ne bijaše osjetio, a na tijelu mu se pokazao čudnovati tragovi muke Isusove. Na rukama i nogama, koje bijahu ranjene pojaviše se čavli. Glave čavala bile su na dlanovima, a na nogama s gornje strane, upravo kao kod Isusa na križu. Čavli su bili tako previnuti, da je unaokolo između mesa i njihovih glava bilo još prst prostora, a glave su im bile crne i okrugle. Na prsima mu se ukaza, s desne strane, crvena kao kopljem probodena rana, iz koje je kasnije često krv curila i kvasila svećevo odijelo.

Tim je Franjo u duši svojoj bio uzdignut na serafski život, a po tijelu postao je sličan propetomu Spasitelju, jer mu je u život utisnut znak Boga živoga, Njegove presvete Rane. Koliko je god u svojoj poniznosti pomnjivo nastojao, da braća za njih ne doznadu, ipak ih nije mogao sakriti. Braća su kroz dvije godine, što je još živio, rane i čavle više puta vidjela. Krv, koja mu je iz rana curila, dokazivala je, da su rane tu, a okolnost što je odsada noge umotavao u krpe — što dotada nije činio — i da radi čavala na nogama nije više mogao hoditi nego je morao jahati, i one koji rana nijesu vidjeli, uvjeravala je, da naš Otac Franjo u istinu nosi na svom tijelu znakove našega otkupljenja. Svima je pak to bilo očevidno i jasno poslije njegove smrti, jer su tada svi mogli svojim očima vidjeti i svojim se rukama dotaći toga, dotada neviđenog čuda; a bilo je pripušteno više od sedam stotina ljudi, da vide sveca i njegove rane.

Evo, dragi čitatelju, našega miloga Oca sa znakom Boga živoga! Neka bude na vijeke slavljen i hvaljen Gospod Bog, koji ga je toliko uzvisio! Mi u istinu ne ćemo biti dionici te neizrecive sreće i časti. Ali možemo postići, da se u dušu našu živo utisnu znakovi našega otkupljenja. Stoga molimo našega sv. Oca, da nam isprosi žarku ljubav prema božanskom Spasitelju i Njegovoj gorkoj muci, da nam se u srce i dušu duboko utisne i nigda ne izbriše uspomena na Križ, čavle i Rane, kojima nas je propeta Ljubav naša u neiskazanim mukama i bolima otkupila.

Dr. Fra A. Crnica.

Pođimo na hodočašće.

Tek što se u Vječnome Rimu zatvoriše Sveta Vrata iza svršene Svete godine, tek što utihnuše velika zvona Petrove bazilike, pojavi se na katoličkome obzorju nova svijetla zvijezda, nova godina oprostjenja i milosti. I već slave zvona čitavoga kršćanskoga svijeta navještavajući sedamstogodišnjicu smrti čovjeka, koji je sa svojim slabim tijelom a velikim djelima darovao Bogu najdragocijeniji dar — savršenu evanđeosku svetost.

Crkva katolička želi, da na najsvečaniji način proslavi ovu

Franjevačku godinu

stoga ponovno poziva kršćanske narode čitavoga svijeta, da i opet pobjedonosno defiliraju ne samo pred vatikanskom Bazilikom nego i pred siromaškim grobom sv. Franje u malom Asizu sred zelene Umbrije.

I pohrlit će sa svih strana kršćanske zemlje sinovi i štovatelji Velikoga Sveca Ljubavi na zelene brežuljke pjesničkoga Subasija; svrstat će se u krasnoj spoletskoj dolini goleme procesije pokornika, koji će slijedeći Velikoga Vodu najdublje i najjačega pokreta, iza onoga Galilejskoga, klikati čitavome katoličkom i poganskome svijetu, da je katolička duša shvatila i prisvojila djelo, misao i ljubav asiškoga siromaška.

Ponovit će se i ove godine brojni pohodi hodočasnika, da opet afirmiraju pobjedu katoličke ideje. Zatvorila su se Sveta Vrata, ali Sveta godina će u sjaju franjevačke slave nastaviti da obogaćuje duše vjernika novim obiljem Milosti i blagoslova.

Blaženi oni, koji će iz bliza gledati ove silne prizore vjere i ljubavi!

Naš narod, koji je usko spojen franjevačkom poviješću, koji je golemim zanosom pozdravio prve Franjine sinove i koji je u nizu bezbrojnih mučeništva i patnja naučio da visoko cijeni žrtve franjevačke ljubavi u obrani narodnih i vjerskih svetinja, treba da u ovoj franjevačkoj godini dostojno proslavi uspomenu smrti asiškoga Sveca.

Hrvati, treba da se odužimo časnoj uspomeni onih neustrašivih boraca, koji su kroz sedam vjekova bili vijesnici i branitelji katoličkog idealizma. Treba da se odužimo onim siromašnim »ujacima«, koji su spasili narodnu svijest u gorkim danima turskog gospodstva, koji su dali narodu prve njegove pjesnike, učenjake, teologe, filozofe i socijologe, koji su živeli s narodom unijeli u njegovu dušu evanđeoski duh demokratizma, dušu i srce asiškog organizatora u trećem redu.

Spremajte se na ovo veliko franjevačko hodočašće, koje polazi u Italiju 12. mjeseca kolovoza. Spremajte se vi trećoredci i trećoredice, vi štovatelji i sinovi sv. Franje. Spremajte se i vi dobri katolici, koji osjećate potrebu milosti u ovim danima duševne praznine i očajnog traženja ljubavi i istine.

Hodočašće prolazi kroz glasoviti *Loretto*, da se tamo pokloni svetoj kućici, u kojoj je boravio sami Isus uz Josipa i Mariju provodeći svoju mladost u tihom Nazaretu. Da, mi Hrvati moramo obaći ovu kućicu Svete Obitelji, jer Bog je počastio i naš narod, kad je dopustio, da Njegovi anđeli spuste ovaj dragi amanet i na naše tlo na *Trsatu* premda za kratko vrijeme.

Put naš vodi inače tamo u onaj tihi sredovječni gradić, u kojem je sv. Franjo započeo svoj preporodni apostolat. Mi idemo u

Asiz.

Tamo, gdje mirišu uspomene njegova rada, njegove molitve i njegove velike ljubavi. Gdje počiva njegovo tijelo, gdje cvjetaju ruže njegovih milosti. Čeka nas njegova Porciunkula, središte i žarište franjevačkoga života. Čeka nas ona siromašna crkva sv. Damjana, da nam njeni hladni zidovi progovore o poniznosti njenoga graditelja, o pokori njenoga najvjernijeg čuvara, o veselju njenoga Sveca, o svetom žaru sv. Klare i njenih sestara, koje su našle svoj stan u siromašnim zidinama uz ovu crkvicu.

Kad se poklonimo ovim najmilijim mjestima za svaku franjevačku dušu i kad dobijemo oprost u Porcijunkuli, krećemo dalje

u Rim

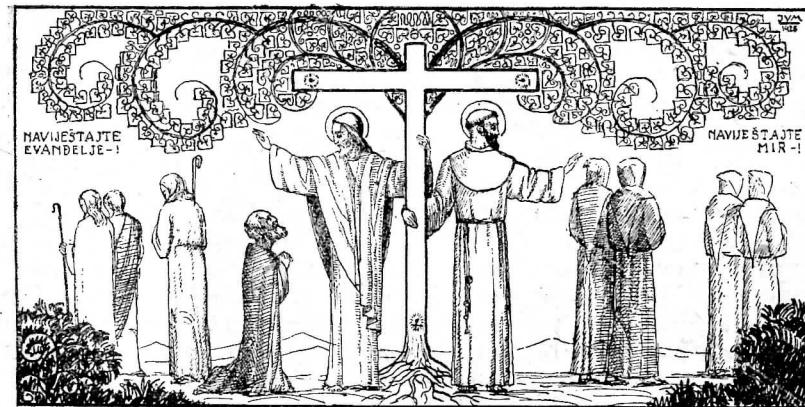
da se tamo uz valove Tiberā poklonimo Petrovoj Pećini, Namjesniku Isusovu Piju XI., da na ruševinama poganskoga Rima osjetimo snagu katoličke Crkve i neslomivost njezine nauke. U Rim idemo, da se pomolimo na grobovima sv. apostola Petra i Pavla, da čujemo kako miriše krv prvih naših kršćanskih mučenika u amfiteatru, kako još tajanstveno šumi molitva u tamnim katakombama. Na povratku se svraćamo, našem milome svecu u *Padovi sv. Anti*, da ga na koncu ovoga velikoga hodočašća ponizno zamolimo, da ne prestane tvoriti čudesa nad našim narodom, obraćajući ga k Bogu i preporučajući duše u milosti i vjeri.

Ovo hodočašće mora biti veliko i brojno kao novi dokaz naše vjere i našega života s kat. Crkvom. *Stoga svi u Asiz, svi u Rim, svi u Padovu!!!*

Vernski.

I Franjo Misijonar.

»Idite po svem svijetu i propovijedajte Evandjelje svakome stvorenju« (Marko 16, 15). Te je riječi uzeo sv. Franjo kao da su njemu rečene. Nije htio, da on i njegovi sinovi imaju ovdje stalno boravište, nego da lišeni svega u sv. siromaštvu kao došljaci i stranci prolaze kopnom i morem šireći kraljevstvo Kristovo i pokazujući ljudima put u nebo.

To je upravo i bilo ono, što je on htio nanovo uspostaviti i ostvariti u svojem Redu: djelotvorninaime život Isusov i njegovih apostola. On je htio, da njegovi učenici ne provode samo promatrajući život, nego da se i posvete spasiavanju duša. To je dapače bio i glavni posao i zanimanje njegovo i njegove braće već u prvim počecima njegovog Reda. To je bila značajka njegovoga duha, koji je provejavao i sve njegove sljedbenike. Od dotadanih utemeljitelja redova, on je bio prvi, koji je ovako jasno iznio tu misao, da i redovnici rade oko spasa svoga bližnjega, prvi koji se odvažio, da u potpunom opsegu nasljeduje život Isusov i njegovih učenika. I već nakon par godina iza utemeljenja Reda, god. 1212. otputi se on sam u krivovjerske krajeve. Ukrca se na brod, koji ga je imao povesti među Muhamedovce, ali pretrpjevši brodolom, morao se vratiti. No to ga ne smete, te se već slijedeće godine otputi u Španjolsku, hoćeći obaći maročko carstvo, ali je bio i sada spriječen. Bolest ga prisilila te se morade opet vratiti u domovinu. No sve te nezgode nijesu mogle umanjiti njegova žara i želje, da propovijeda sv. Evandjelje nevjernicima. Godine i godine čuvao je i gojio u srcu svojem vruću želju za proširivanjem vjere Kristove i krunom mučeništva. Čim je broj njegove braće malo porasao, dijeli svijet i šalje ih dva po dva poput hrabrog vojskovođe, koji je naumio, da osvoji čitavu zemlju. Tako može činiti samo utemeljitelj Reda,

koji je potpuno uvjeren o zvanju svoga Reda na službu misijonarsku, te stoga sav uspjeh stavi u ruke Božje, oslanjajući se potpunim pouzdanjem na njegovu pomoć.

Unatoč dvaju neuspjelih pokusa odlučio je Franjo god. 1218. ponovno svojim primjerom obodriti braću za misijonarsko djelovanje. O toj svojoj odluci veli on sam ovako: »Pređraga braćo, moja je dužnost, da svjetlim dobrim primjerom svoj svojoj braći. Ako dakle sada razaslijem svoju braću u daleke zemlje na muke i nevolje, glad i žeđu i sve moguće patnje, to mislim, da moram i ja poći u koju daleku zemlju, da moja braća svoje teškoće i patnje s većom ustrpljivošću podnose, kada vide, da ja isto trpim. Nije se dao odvratiti, da još iste godine, koje je prvu svoju braću poslao u Aziju i Afriku, ne pođe i sam u krajeve Saracena. I pošao je i propovijedao Evanđelje pred samim sultanom, ali ga nije zapala žudena mučenička kruna. Bio je silom natrag otpremljen Križarima, pomoću kojih je tamo i došao.

No s druge mu se strane već nakon godinu dana ipak i ta želja u toliko ispunila, što je u svojoj dragoj braći Berardu i njegovim drugovima dobio prve mučenike svoga reda. Oni su naime pali za vjeru od saracenskog mača u Maroku. Na tu vijest usklikne veselo Franjo: »Sada mogu u istinu kazati, da i m a d e m p e t e r o b r a ć e !«

Od to doba nije prestalo djelovanje njegovih sinova za proširivanjem kraljevstva Kristova među nevjernicima; nije se umanjila želja za mučeničkom krunom, koju su već mnogi od njih postigli. Najveće djelovanje razvijaju sinovi sv. Franje u velikom Kitajskom carstvu. Nepregledno je ovdje njihovo polje rada; a mogu s ponosom pogledati i na prekrasne uspjehe svojega djelovanja. No ti uspjesi nijesu ni izdaleka toliki, koliki bi bili, da su imali više potpore i raspolagati sa više sredstava. U svrhu, da se namaknu ta sredstva i tako pomogne i proširi djelovanje misijonara, osnovano je god. 1917. pod zaštitom sv. Franje Solanskoga »Franjevačko misijonarsko društvo« za neke franjevačke provincije u našim krajevima. Sv. Otac Papa Pijo XI. posebnim je pismom od 25. aprila 1922. to misijonarsko društvo obnovio i proširio na cijeli franjevački red pod imenom:

Franjevačka misijonarska zadruga.

Tu je zadrugu sv. Otac Papa nadario mnogim potpunim i nepotpunim oprostima. Njezin član može da postane svaki vjernik, koji se daje u zadrugu upisati — bilo u kojem franjevačkom samostanu —, izmoli dnevice 1 Očenaš i Zdravo Marijo za napredak misija te mjesečno doprinosi za misije 1 dinar. Zato dobiva uz običajne uvjete potpuni oprost u slijedeće dane: Na dan upisa ili naredne nedjelje, na Bogojavljenje, na Duhove, na blagdan presv. Srca Isusova, Bezgrj. Začeca, na Sviječnicu, Veliku Gospu, Malu Gospu, na blagdan sv. Josipa, sv. apostola Petra i Pavla, sv. Franje asiškoga, sv. Antuna Pad., sv. Bernardina sijenskoga, sv. Franje Solana, sv. Ivana Kapistrana, sv. Jakoba iz Markije, sv. eLonarda portomaur., ili na nedjelje, koje za

spomenutim blagdanima slijede, te na času smrti. Tko pobožno izmoli za zadrugu propisanu molitvu ili dobije zadrugu novog člana, prima oprost od 300 dana. Članovi postaju dionici svijuh molitava i dobrih djela triju franjevačkih redova i sv. mise, koje se čitaju u pojedinim samostanima na Bogojavljenje, na blagdan sv. Ante za žive, a u mjeecu studenom za mrtve članove zadruge. Kod upisa dobije svaki član posebnu sliku-upisnicu.

Uspješni recepti.

Stovane čitatelje milog mi »Glasnika« već sam jednom upoznao sa revnim kineskim subratom trećorecem Andrijom Kaomiente, koji je prije svog obraćenja bio poganski vračar. Jednog dana dođe smijuć se u moju misijonsku sobicu i reče mi: Šen fu t. j. Oče, hoćete li poslušati jedan zgodan recept za duševne bolesti? O drage volje. Kao sien san t. j. učitelj, odgovorim ja. Čitaj!

Recept je pripravljen u ljekarni vječnoga života. Tko uzima taj lijek ne umire. Srdžba se ublažuje, a mržnja na bližnjega stišava se. Lijek, kojeg propisuje taj recept vrlo je koristan. Ljudi ovoga svijeta, pogotovo koji želi dugo živjeti, treba da uzimaju lijek prema ovom receptu. Uzimaš li redovito taj lijek, ničega se ne trebaš bojati.

Pa kakav je to lijek? Prvo je n a u k a. Rado slušaj nauku starijih i pametnijih od sebe. Ako li pak držiš, da si dosta izobražen, to pomisli, da još mnogo više ostaje onoga, čega ne znaš. Dakle u svakom slučaju nauka je potrebna. Drugo je p o k o r n o s t. Znaj, da pokoran nijesi, ako ne slušaš potpuno, brzo i ponizno. Poslušani i pokorani vjernik, kaže sv. Bernardo, ne poznaje otezanja, izbjegava sutra, nepoznata mu je sporost, uvijek ima pripravne oči na pogled, uši na slušanje, jezik na glas, ruke na djelo, noge na put, vazda je pripravan izvršiti volju zapovjedajućega.

Treće je s a v j e s t. Savjest je glas Božji. Tko se o savjest ogriješi, taj ne čini samo nešto, što je škodljivo, nerazborito, neplemenito, nego još počinja neposlušnost prema svom Stvorcu, buni se protiv najvišeg Gospodara, uzvisuje se nad samoga Boga. Dobra savjest pruža nam slatki mir; pruža nam veće dobro, nego li sva osjetna zemaljska sreća.

Četvrto je z n a č a j. Značaj, kaže Pesch, da bude uistinu velik; mora biti sličan križu Kristovu t. j. mora se isticati visinom, širinom i dubinom. Visinu pokazuje veledušje, širinu milokrvnost, a dubinu junačka samozataja u najtežim kušnjama.

Peto je S t r a h B o ž j i. Boga se bojati i njegove zapovijedi promatrati jest glavna zadaća i dužnost čovjeka; njegova čast i sreća. Bježi od onoga, tko se Boga ne boji ni ljudi ne stidi! Time se hoće reći, da su opaki i pogibeljni oni ljudi, koji ne znaju za strah Božji, te koji se ne stide i ne srame pred svijetom činiti kojekakve nepodopštine. Kloni se ljudi, koji ne vjeruju ni u Boga ni u dušu!

Sesto je, sveradi u svoje vrijeme. Kad moliš onda moli, t. j. misli na ono, što moliš. Ne dopusti, da ti misli za vrijeme molitve kojekuda lete. Kad pak uđeš u crkvu, reci poput sv. Bernarda: Misli moje i brige ostanite pred vratima i čekajte me, dok se vratim. Kad pak obavljaš svoj posao, obavljaj ga savršeno i potpuno, ne polovično.

Lijepo kaže naš pjesnik Bogović: »Bjež' od ljudi svemu vičnih — i u svemu polovičnih, — jerbo s njima nikad cijelo — ne ćeš moći izvest djelo«.

Ne budi dvoličan! Ono, što ti je na srcu, neka ti bude i na ustima. Nemoj nikoga previše hvaliti, a još manje laskati se. Najgora među domaćim životinjama je — laskavac. A opet lijepo kaže jedna naša pjesma:

»Priatelj ti nije pravi, što zrcalo laske stavi

Pred oči, da u čas tili vlastiti ti lik omili.

No prijan je istiniti, koj' ti mane ne će kriti,

Prije trijebit lijen ih nije, dok ih dušman ne odkrije«.

Ispunjavaj dužnosti svog staleža!

Značajan je samo onaj, koji savjesno izvršuje dužnosti svog staleža. Počmeš li se pak obazirati na ljude, kaže sv. Ignacij, to se lako smetne s uma Boga. Onaj idol ljudskog obzira: što će ljudi reći?, mnoge je već odvratio od čiste službe Božje. Želiš li ljudima omiljeti i svoje dužnosti napustiti, to znaj da nijesi Kristov sluga. Dakle budi čovjek! Stalež ne čini čovjeka savršenim, nego život.

Mir i sloga. Gdje je ljubav, tu je mir, gdje je mir, tu je Bog, gdje je Bog, tamo nema potrebe. Što može našim dušama više koristiti? Što je najdragocjenije u našoj nauci? Mir. Na protiv što je najsrमतniji i najpogibelniji? Nesloga. (sv. Grgur Naz.). Živi dakle uvijek sa svojim bližnjim u miru i slozi, jer će se i na tebi ispuniti ono blaženstvo: »Blago miroljubivima, jer će se sinovi Božji nazvati«.

Eto ti dragi, trećoreče, nekoliko lijekova iz gore spomenute ljekarne, koji su ti za spas potrebni. Imaš li kakvu bolest, brzo posegni za lijekom, odgovarajućim bolesti. Tu ljekarnu treba proglasiti po čitavom svijetu.

A kako se pripravlja ti lijekovi? Za to nije potrebna ni vatra, ni destilirana voda, a još manje kakva posuda. Kad se miješaju ti lijekovi, dosta je pri ruci imati snošljivost, osim toga primetne se tomu još nešto razboritosti i dobre volje. Ne pomogne li odmah taj lijek, to nemoj izgubiti svaku nadu. Možda nijesi uzimao lijek u pravo vrijeme i po receptu, pa stoga nije se odmah pokazao učinak. Za nabavu lijekova iz ljekarne vječnoga života, nije potrebno izdati novaca. Tu ljekarnu svaki može sa sobom nositi. Za dobar i siguran uspjeh, sa trećorecem Kaomiente, jamči i

v. Vlado Horvat, misionar.

Naš Penzionat.

(Izveštaj časnihi sestara Franjevki iz Thwine — Japan.)

Naša prijašnja mala kućica preudešena je za Penzionat. U nju je primljeno 26 naših vanjskih učenica. U penzionatu su dakle popunjena sva mjesta. Male japanke brzo su se tu udomile, i osjećaju se sretne i zadovoljne pod nadzorom časnihi sestara. Naš penzionat je vrlo jednostavno uređen. Pojedine prostorije su uređene za stanovanje i za spavanje. Svako dijete donese sobom opremu: pokrivač za spavanje, mali stolić, zdjelicu i žlicu.

Rogožine, (pletene sture) japanski kreveti, sprema se preko dana u ormare, a na večer ih rastegnu jedan pokraj drugoga na pod, i djeca zadovoljno spavaju poredana po podu. »O y a s u m i n a s a i! Lahku noć!« čuje se još jednom iz svih kuteva, i odmah nastane tišina.

Djeca imadu uopće dobru volju i djetinju susretljivost; samo na red se teško priuče. Za male poganke penzionat je mjesto, gdje se uče redu, točnosti, i svestrano izobrazuju.

Dragi Bog, koji je sve stvorio, koji sve uzdržava i upravlja, kome treba da barem jutrom i večerom šaljemo kratku zahvalnu molitvicu, njega ovi ne poznaju. Pouka o općem moralu donekle učvršćuje ova mlada srdašća.

Ova mala dječica pažena su tu bolje nego kod kuće i uzgajaju se za sve dobro i plemenito. Kako rado slušaju naša pripovijedanja kroz tjeđne šetnje. Na taj način mnogo se dobra usadi i usćuva u dječjem srcu. Često puta kušaju i djeca sama to opetovati o čemu su čula pripovijedati. Tako smo nedavno vidjele osmero djece, koja stanuju u jednoj sobi, gdje pobožno kleće na svojim rogožima (Jap. krevet). Riječi nijesmo razumjele, ali po njihovom ozbiljnom držanju moglo se je zaključiti, da djeca kušaju da mole.

Kako su poganska djeca mogla doći na ovakovu misao? Za zadnje šetnje govorila im je jedna naša sestra, da svi ljudi, bili oni katolici ili pogani, u jutro i u večer moraju Boga moliti. U zadnje vrijeme našli smo više puta u slobodno vrijeme naše učnice u njihovoj sobici gdje sabrano čitaju sv. Pismo ili pak život malene sv. Terezije. U vjerskim stvarima moramo biti vrlo oprezne. Opažamo, da se i u našem zavodu otvara lijepo polje vjerskog rada, da se ovo malo jato za više idejale i kreposti daje i oduševiti i uputiti. Yukisan, živahna djevojčica već je katehumenka. Ako ustraje u revnosti, može o Božiću primiti sv. krštenje. Neko vrijeme je stanovala sa našim trima djevojčicama katolikinjama u jednoj sobi. Prije praznika ove četiri su molile da ih se razmjesti po sobama, u kojima su smještena poganska djeca, da mogu lakše s njima razgovarati o dragome Bogu. Molba tih malih apostola bila je sa radošću odobrena.

Naš penzionat je vrlo malen, te stijedeće godine ne ćemo moći više djece primiti. Broj djece za školu godišnje naraste za 150, a popriječno se i do 30 vanjske djece primi. Ovima ćemo

rado poskrbiti i veću kuću u nadi, da predobijemo mlada srca za dragoga Boga. Za to treba što prije, novi penzionat sagraditi. Sv. Josip, sv. Antun i dobri ljudi moraju nam u tom poslu pomoći,* jer i ovaj penzionat služi za spasavanje neumrlih duša.

br. Alojzije.

* Sve milodare za Misije izvolite slati na: **UPRAVA GLASNIKA SV. FRANJE — ZAGREB — KAPTOL 9.**

U Rim.

Siromaštvo.

Jadno siromaštvo, kako ga se svi bojimo, ugibljemo mu se, I danas mi je pred očima: Bio sam u trećem razredu gimnazije, sjedim kod stola, učim. Dođe naš susjed. No, što radiš, pita mene. Učim, bio je moj odgovor. Uči, sinko, uči, ne ćeš trebati biti siromak, kakovi smo mi.

Takovih primjera je na stotine.

Zašto ide dečko u školu? Zašto otac tolike godine na nj troši? Da bude »štogod«, da ne bude siromak. I kad se bira stalež, u koji će, kamo će dečko, bira se takav, u kojem će prije doći do cilja, da bude gospodin, ili takav, u kojem će biti veći gospodin.

Izgorjela jednomu kuća, izgorjela »do temelja«. Gleda i jauče: Šad sam siromak, siromak, kako sam bio pred 40 godina! Što ću, kuda ću?!

Oj dobri Oče, sveti Franjo, kako ti sasma drukčije sudiš o siromaštvu. Imadeš ih, imadeš, koji te razumiju, ali više nas je, mnogo više, koji te ne razumijemo. U Rim si išao ti, išao sam i ja. Ti si se držao savjeta Isusova: »Nemojte uza se imati zlata ni srebra, ni novca u novčarkama vašima; ni torbe na putu, ni cipela ni štapa«. Mat. 10, 2. Ja? Eh, nijesam imao kuraža, a da ne uzmem, ako već danas i ne ima zlata ni srebra, ipak da ne ponese barem banaka. I štap sam uzeo. Bez njega nikuda, ko kakav orjunaš. A moja torba? Već sam se s njom pohvalio, lijepih mi je usluga učinila. Vrijedi, vrijedi torba, samo ako je što-god unutra. Prazna — ko i prazna boca.

Stari Hrvati nijesu nikada bez torbe. Ali taj grijeh će im sveti Franjo oprostiti. Stari su Hrvati sv. Franju i te kako poštovali. Ta kolike su samostane sazidali na čast sv. Franje! Red franjevaca je bio, a jest i danas pravi pučki Red.

Kuda sreće da ih imademo, i samostana i franjevaca bar trostruko, koliko ih imamo!

Moj Oče Franjo, platit ćeš ti svomu sinu ovu šalu, kad si opazio u Rimu, ondje kod crkve sv. Petra prosjaka. Platit ćeš! Pa što je bilo? Vidi Franjo prosjaka i na, sune mu u glavu miso, da vidi, da proba i sam, kako je to biti prosjakom. Uzme prosjaka na stran i nagovori ga, da promijene odijelo. Daj da vidim hoću li ja znati prosjačiti. Sve što dobijem, tvoje je.

I sjedi Franjo ondje i prosjači. Tu mu se miso svetoga siromaštva duboko ucijepila u srce. Tu je oćutio, da je Bogu mnogo bliže, nego li je bio. Tu je oćutio, da je sličniji Isusu, koji nije imao, a ma ništa. Imao je ono, što su mu dali dobri ljudi, pa i ovime nije htio da gospodari on, već je sve predao Judi.

I Franjo sjedi ondje kraj crkvenih vrata i moli milostinju, kao svaki drugi prosjak. Vele, da je i sv. Franjo tu oćutio, da je teže prosjakom biti negoli prosjaka nadijeliti.

Odavle ću naučiti, da prosjaka ne odbijem. Ima ih, tih prosjaka, ima ih, da kojiput i dodijaju koji i ne bi trebali biti prosjaci. No ako mogu ili ne mogu ili da ne ću da dadem, dati ću mu ipak jedno, da se na nj ne izderem.

Prosjačio je, a sve je ipak išlo za njim. Bit će to bili dobri ljudi, bolji svakako od naših vikača i derača.

Oh sveto — sveto siromaštvo! Blago onomu, koji te razumije. Ali to je ne svako, već samo dobrovoljno siromaštvo.

M. Rihtarić.

DOPISI

VELIKI BUKOVAC. Već odavna bila je potreba da se i u našoj župi osnuje trećoredska Zadruga, jer je i prilika vrlo povoljna, budući je naša župa posvećena sv. ocu Franji Ašiškom.

Okružnica naših biskupa vrlo dobro nam je došla, u kojoj preporučuju Treći Red sv. Franje. Marljivim nastojanjem našeg mjesnoga g. župnika Matije Gažija i nas nekoliko trećoredaca, ispunjena nam je ta želja.

Za II. koriz. nedjelju o. g. pozvan je gosp. župnik, veleč. o. Jozef franjevac iz Varaždina. Kako smo bili veseli radi njegova dolaska. Najprije je imao propovijed kod poldanje sv. mise;

Njegova vatrena riječ prodirala je u našu dušu i ostali smo začarani. Svijet se više nego obično taj dan sakupio k svetoj misi i na propovijed! Govorio nam je iz dna duše, oertao je današnju liberalnu prosvjetu t. j. kulturu bez Boga. Kad je spomenuo, da je današnjem zlu kriva današnja ljudska politika ostali smo zabezeknuti. Na licima muškaraca, kojih se taj dan nakupilo dosta, i to baš onih, koji se diče tim imenom moglo se vidjeti kako su pokunjeni kimali glavama i jedan se na drugoga ogledavali. Vrlo smo zahvalni veleč. ocu Jozafatu, koji nas je živom riječju tako osokolio. Kako smo se radovali kad nam je rekao, da Treći Red sv. Franje može da popravi i preobrazi svijet!

Poslije podne bio je najprije sveti križni put u 2 i pol sata. Veleč. o. Jozafat držao je predavanje o Trećem Redu za one, koji žele u nj stupiti. Nakon toga bilo primanje. Svijet se nagnuo oko oltara sv. Franje, da vidi i čuje taj sv. obred Veleč. o. Jozafat najprije je razložio pravila i povlastice, opomene i dobar savjet dao onima, koji žele stupiti u Treći Red, zatim je bilo oblačenje. Milina je bilo vidjeti kako njih 21 kleči i moli odijelo sv. o. Franje, a među njima bio je i prečasni g. župnik M. Gaži. Naš prečasni ne samo da je dobar, nego je i revan duhovni pastir svoga stada, pa se mi time vrlo i ponosimo, što je i on stupio u Treći Red i što je preuzeo vodstvo naše Zadruga. I dosad je on uvijek svima dobar izgled davao, a odsada će još i bolje nama Trećorecima, pa se nadamo da ćemo pod njegovom upravom lijepo se razvijati i cvasti!

Poslije oblačenja bila je skupština, na kojoj je izabran odbor Trećega Reda: predsjednik Ivan Sović, potpredsjednica M. Ipša, tajnik Ivan Habek, bilježnik i upravitelj preč. M. Gaži, župnik, blagajnica i učiteljica novakinja Kata Kapusta, zatim su izabrane i bolničarke za pojedina sela i povjernici Glasnika Sv. O. Franje.

Preporučujemo našu mladu Zadrugu braći i sestrama širom naše mile domovine i srdačno ih sve pozdravljamo.

Ivan Habek.

SISAK. Davno smo očekivali, da i u našem gradu pruži svoje grane bujno stablo sv. Franje. Revnim zauzimanjem našeg preč. g. sadanijeg župnika dr. J. Borkovića, kao i ostale gospode i nekih članova Trećega Reda, dne 9. svibnja o. g. osnovana je nova Zadruga Trećega Reda. Primljena su 54 člana i to: 15 muških a 39 ženskih.

Sam svečani čin oblačenja obavio je veleč. o. Ciprijan Lisica, upravitelj zagrebačke trećoredske Zadruga. I nebo se veselilo nad tom našom slavom, jer dok je dan prije i cijelu noć kiša padala i grmljavina se oblacima orila, sam dan osvanuo je tako lijep, da ljepšega nijesmo mogli ni željeti.

Da naše veselje bude i ljepše i veličanstvenije, poslije podne dovezlo se posebnim željezničkim kolima 56 članova zagrebačke Zadruga. Crkva se napunila pobožnog svijeta, a nova Franjina vojska poredana pred velikim oltarom čekala je, da primi na sebe mali uistinu, ali nebrojenim milostima bogati trećoredski škapular. Na svršetku svetog čina, vatrenim riječima pozdravio je nove Franjine vojnike veleč. o. Ciprijan. Njegova živa riječ nam se duboko dojmila, pa želimo, da nam što češće dode.

Iza obavljenog crkvenog čina, gosti iz Zagreba okupili su se za stolom preč. našeg g. župnika, što im ga je priredila ljubav novih članova. Prečasni g. župnik ostao je ganut tako lijepo uspjelom slavom. Dao Bog, da Franjino stablo, koje i drugdje divno cvate i

obilne plodove donosi, i u našem Sisku bujno se razvije i pruži grane cijelom našom lijepom Posavinom. Kamo sreće, da se i drugi u što većem broju odazovu i svrstaju pod razvijenu Franjinu zastavu, da u našem gradu, pomoću Trećega Reda ponovno procvate ona vjera i onaj kršćanski zanos, koji je u davnim vremenima mučenike stvarao. Mi ćemo nastojati, a u tomu nastojanju neka nas pomogne vruća molitva mnogobrojne naše braće uzduž našega doma.

Književnost.

U doba svakojakih bljutavih knjiga, koje idu za tim, da otruju dušu mladeži obojega spola, ovogodišnje pramaljeće donijelo nam je dvije zlatne jabuke. Dva životopisa, dvaju našoj mladeži dobro poznatih ugodnika Božjih. U jednoj knjižici pod naslovom »**DVA KRISTOVA VITEZA**« prikazan je u kratko život sv. Stanka i sv. Alojzija, a u drugoj opsežnijoj knjižici iskićen je opširnije **ŽIVOT SV. ALOJZIJA**. Obe knjižice rado preporučujemo, jer imade život sv. Alojzija. Obe knjižice rado preporučujemo, jer imade u njima zlatnih zrnaca za teške boli našeg vremena, a ujedno je oertan put, koji vodi do vječne sreće. Hrvatska mladeži, posegni za ovim proljetnim cvijećem, privini ga sreću, da budeš jednom sretna.

BRUSIĆ: OTOK RAB. (Str. 200, cijena 30 Din više poštarina). Nastala je ljetna sezona. Ljudi traže lijek po raznim krajevima i kupalištima. Otok Rab poznat je radi svojih prirodnih ljepota, blagog podneblja, ugodnih šetnja, mira. Svakomu savjetujemo, da se odmori tamo na obalama našeg sinjeg Jadrana, a u hladu palme, masline, bora zaboravi dnevne brige, a ujedno da si nabavi upravo divnu, tek izašlu, punu krasnih slika gornju knjigu. Ona će ga voditi po Rabu i okolici, pričati mu povijest starih Rabljana i čitave Dalmacije. Iz nje će saznati, da je tamo živio žilav Hrvatski narod, koji se dugo borio za očuvanje svojih prava i pravice.

Zahvalnice.

VIŠKOVCI. U prijašnjoj općini gdje mi je muž službovao, imali smo mnogo neprilika, a u izbornu doba i denuncijacija, radi nesretne politike, radi koje se u današnje doba siromašni činovnik najviše objeđuje, jer na selu pristaše raznih stranaka i činovnika bi htjeli svaki u svoju stranku privući. Ako ne znaju kojoj stranci pripada, onda ga sude i osuđuju svaki na svoj način. Sve bi se to još podnijelo, kada bi bilo po uredima među činovništvom sloge i ljubavi, ali na žalost u ovom uredu i taj je mir manjkao. Više od dvije i pol godine bile su razne trzavice, a u zadnje vrijeme nastadoše i tužbe između mogega muža i jednog činovnika, koji nije volio sa mojim mužem službovati.

Videći moj muž da je bedasto natezati se sa mladim i neiskusnim čovjekom, odlučio zatražiti od svoje pretpostavljene oblasti premještenje. Ja sam se i sama složila s tom odlukom, pa svu tu stvar preporučim u molitvama božjoj providnosti, a također obavim devetnicu u čast sv. Franji i obećam javno zahvaliti, ako mi se želja ispuni i uslijedi premještenje, u mjesto koje sam željela. Pa gle čuda! Mojemu je mužu kroz to vrijeme bilo ponuđeno mjesto, koje sam ja od dragoga Boga molila. Stoga kličem i hvalim sv. Franju i sv. Josipu, koji su mi svojim zagovorom od Boga tu milost isprosili.

I ako sam od svoje župe udaljena 4 km, te nemogu ići na svaganju sv. pričest, zato ipak mogu svaki mjesec 3—4 puta pristupiti stolu Gospodnjemu, a i mjesečno trećoredskoj skupštini, dok i opet božja providnost ne učini da dodem bliže župe.

Uzdajući se i nadalje u milosrđe božje i zagovor sv. Franje šaljem 50 Din za trećoredski dom.

A. Prpić.

MRKOPALJ. Molila sam nešto po zagovoru sv. oca Franje i on me je uslišao. Neizmijerna mu hvala, pa se i nadalje preporučam njegovoj moćnoj zaštiti i za tu nakanu šaljem 10 Din za poljepšanje njegovog Glasnika.

N. Kauzlarić.

✠ Pokojnici.

† O. Julijan Dugandžić. Rodio se u Brotnju (Hercegovina). Nakon pučke škole stupa među franjevačke pitomce na Širokom Brijegu. Stupa u Red i maturira na franjevačkoj gimnaziji. Bogoslovske nauke pohađa u Zagrebu i Breslavi (Njemačka).

Zadnje godine svojih teoloških nauka oboli, nakon što je redan za svećenika. Bolestan vrati se u domovinu i traži lijeka po bolnicama i hercegovačkom zraku. No Providnost je htjela, da umre u bolnici milosrdnih sestara u Zagrebu u 26. godini mladosti svoje.

Strpljivo snosaše neizlječivu plućnu bolest. Sam je vidio, da se nalazi nad otvorenim grobom i toga se nije bojao. Pokoj mu vječni!

Milodari.

ZA DOM: Vešligaj J. Din 10; Horvat M. 10; Bišćan T. 10; Gudec K. 20; Treći Red Goričan 100; Mucak M. 10; Sirovica D. 30; Golubić M. 10; Mihorko R. 5; N. N. 10; Budić S. 10; Treći Red Dobrinj 30; Kolar M. 20; Rudelić M. 30; Lukić R. 100; Treći Red Kukujeveci 20; Strapajević A. 13; Solčić R. 20; Barlić S. 10; Vincetić A. 10; Treći Red Kr. Sutjeska 110; N. N. 10; Kuštek K. 10; Marinšek R. 30; Treći Red Koprivnica 2550; Ivoš M. 10; Eibel M. 10; Treći Red Lun 15; Vešligaj J. 10; N. N. 10; Treći Red Škrljevo 60.

Darovateljima Bog s neba obilno platio, a ostale lijepo molimo, da se sjete svoga Doma. Složna braća kuću grade! Trećoreci složite se svi i otvorite sree, pa nas i sitnim darujte darom. Svoj k svo me!

ZA GLASNIK: Povek Stj. 20; Ilik J. 30; Bratko M. 30; Barbić 18; Samardžija 8; Pijaković I. 15; Kauzlarić M. 10; Miletić M. 18; Šavorić J. 10.

Glasnik svima zahvaljuje, i ostale moli, da daruju, da jubilarni broj bude što ljepši i dostojniji našeg sv. oca Franje. Pretplatnici, u tu svrhu barem svaki po 1 dinar! Pripremite Glasniku svečano ruho, da se u jubileju bude imao čime prodičiti.

Izdavaju: Franjevci — Zagreb — Kaptol br. 9. — Uredio o. Ciprijan Lisica, Kaptol br. 9. — Tisak Zaklada tiskare „Narodnih Novina“ Frankopanska ul. 26. — Za štampariju odgovara: Dr. Janko Hörer, Prilaz Gjura Deželića br. 2.

Dozvolom nadležnih redovničkih poglavara!

MISIJE

Štovateljice sv. Terezije od malenoga Isusa, koje žele biti susestre i suradnice ove misionarske zaštitnice, neka se obrate na podpisani Samostan. Mogu biti primljene djevojke od 18—28 godina. Misije se obavljaju tu- i inozemstvu: privatne misije po obiteljima, odgoj djece u dječjim domovima, dječji vrtić, večernje učenje, šivanje i t. d. — Koje žele za inozemstvo, preko mora, mogu se slobodno prijaviti. Sve prijave treba slati na:

Samostan sv. Terezije od mal. Isusa, ZAGREB, Vrhovec 35

HRVATSKA POLJODJELSKA BANKA

DIONIČARSKO DRUŠTVO

Centrala:

Zagreb, Preradovićeve ul. br. 5

Podružnice: **Rijeka**, ugao Via Baccich i Via Macchiavelli. **Sarajevo**, Aleksandrova ulica broj 52.

Ispostave:

Bribir, Čabar, Hreljin i Sušak

Dionička glavnica Din 5,000.000.—

Pričuve Din 5,000.000.—

Ulošci Din 44,000.000.—

Prima uloške na knjižice i na tekuće račune te ih ukamaćuje najpovoljnije. — Eskomptira i reeskomptira mjenice. — Kupuje i prodaje devize (čekove) i valute. — Izdaje kreditna i garantna pisma. — Obavlja predznake za tu- i inozemstvo te izvršuje kulantno i brzo sve burzovne naloge. — Podjeljuje zemljišne i osobne veresije poljoprivrednicima i ostalim interesentima. — Upravlja zemaljskim svilogojsvom u Hrvatskoj i Slavoniji. — Finansira gospodarska, trgovačka, obrtnička i industrijalna preduzeća te se bavi uopće svim poslovima, koji spadaju u bankovnu struku.

NAJVEĆA LJEVAONA BRONČANIH ZVONA U JUGOSLAVIJI

Utemeljena g. 1800. God. promet 100.000 kg

Inž. I. & H. BÜHL, Maribor

Motherjeva ulica 15.

Najveća garancija za čistu, harmoničku uglazbu udarnih i sporednih zvukova.

Slitina iz brona i mjedi za željeznice i tvornice strojeva. Čestne i brojevnice tablice iz cinka. Podrumske potrepštine, pipe za vino i pivo, tuljke za rastavljenje cijevi i t. d. Predmeti za vatrogasce.

Kuhinjsko suđe iz aluminija, tvornički znak „3 zvona“ je vrlo zdravo, trajno i jeftino suđe.

Jeftine tvorničke cijene. Solidna poslug.

Tvornica **Maribor**, Motherjeva ul. 15.

Tvorničko skladište na veliko i malo: **MARIBOR**, Aleksandrova cesta 6.

GRADSKA ŠTEDIONICA

OPĆINE SLOB. KR. GLAVNOGA GRADA ZAGREBA

JELAČIĆEV TRG 20. **ZAGREB** VLASTITA PALAČA

ULOŠCI Din. 140,000.000.—

Prima uloške na knjižice i tekući račun, te obavlja sve bankovne i burzovne poslove uz najpovoljnije uvjete.

iznajmljuje sigurnosne pretince (Safe-depôt).

Za uloške jamči općina grada Zagreba.

Zaklada tiskare „Narodnih Novina“